

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/24/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125227492
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:6125227492.4

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Kadnárova 9877/85, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, 2/ C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, obidvom žalovaným zastúpeným: Mgr. Ondrej Barna, advokát, so sídlom Zámocká 529/34, Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 17 023,10 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaným v 1. a 2. rade **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenu pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 05.02.2025 sa domáhal od žalovaných zaplatenia istiny 17 023,10 eur, úrokov vo výške 3 970,66 eur, a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17 043,10 eur od 24.06.2022 do 04.02.2025 a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17 023,10 eur od 05.02.2025 do zaplatenia. Voči žalovaným si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom: Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31320 155, poskytol žalovaným na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 10.03.2020 pod číslom úverového účtu 317953221 a reg. číslom 235532311100320 (ďalej aj ako „úverová zmluva“) úver vo výške 18700 eur, ktorý sa žalovaní zaviazali uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru bola uzavretá elektronicky prostriedkami diaľkovej komunikácie. Za podpisy strán zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa považujú podpis, dokumentované vyjadrenie súhlasu bezpečnostným prvkom, ktorý bol žalovaným pridelený pre využívanie služieb Nonstop Banking alebo dokumentované vyjadrenie súhlasu niektorej zo strán zmluvy prostriedkami diaľkovej komunikácie v zmysle zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Právny predchodca žalobcu pred uzavretím úverovej zmluvy v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaných splácať úver, pričom vzal do úvahy dobu, na ktorú poskytol úver, výšku úveru, príjem žalovaných a účel úveru, čo preukazujeme výstupom zo Spoločného registra bankových informácií a preverení príjmu žalovaných. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžníci svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnili riadne a včas, čo žalobca preukazuje predloženým výpisom z úverového účtu. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaných na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaní napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných

úverových splátok nezaplatili, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 13.06.2022 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej dňa 09.03.2022. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovaným doručené dňa 16.06.2022 v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Doručovanie a vyhlásenia klienta“. Nakoľko žalovaní v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatili, voči právnomu predchodcovi žalobcu sa tak od 24.06.2022 dostali do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom dňa 14.02.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 07.02.2024 bola pohľadávka voči žalovaným z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom boli žalovaní upovedomení písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 31.01.2024. Žalovaní boli vyzvaní právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky žalovaní zaplatili na úhradu svojho dlhu sumu 20 eur, ktorá bola započítaná na úhradu dlžnej istiny úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovaným len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške 17023,10 eur, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaní žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatili. Zároveň si v tomto konaní uplatňujeme voči žalovanému aj nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, ktoré predstavujú rozdiel medzi celkovými nákladmi spojenými s úverom a plnením započítaným na úhradu celkových nákladov.

3. K žalobe žalobca priložil fotokópie dokladov totožnosti žalovaných, žiadosť o VÚB pôžičku – refinancovanie, Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“ č. 235532311100320 s ďalšou zmluvnou dokumentáciou, zoznam dokladov k VÚB Pôžičke, úverový prehľad, tretiu upomienku – pokus o zmiar, poštový podací hárok, výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok s dodatkom č. 3 a prílohou, žiadosť o postúpenie a prevod, oznámenie o postúpení pohľadávky, výzvu na zaplatenie pohľadávky, epotrvrdenky, výstup z lustrácie SRBI, dokument označený „OVEROVANIE BONITY KLIENTA“, potvrdenie ÚPSVaR Bardejov o poberaní rodičovského príspevku za rok 2020 a informačný dokument o poistnom produkte.

4. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 24.02.2025 platobný rozkaz sp.zn. 3Up/146/2025, ktorým podanej žalobe vyhovel.

5. Proti platobnému rozkazu podali žalovaní v 1. a 2. rade odpor, na čo žalobca navrhol pokračovanie v konaní, preto Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Bardejov, ktorému bola vec postúpená dňa 07.05.2025.

6. Zástupca žalovaných v podanom odpore uviedol, že v žalobe absentuje akékoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva jeho uplatňovaný nárok, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku. Žaloba žalobcu je teda vnútorne rozporná a ako taká s poukazom na povinnú súladnosť tvrdení žalobcu s obsahom a (ne)úplnosťou navrhovaných dôkazov nemôže obstáť a už z týchto dôvodov je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalobca teda nedisponuje ním tvrdeným nárokom v tvrdenom rozsahu a to ani čiastočne. Podľa názoru žalovaných nie je možné žalobcom uplatnený návrh považovať za oprávnený z dôvodu, že žalobca nesplnil podmienky stanovené § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda nedošlo k platnému zosplatneniu pohľadávky s poukazom na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov. Z obsahu jednostranných právnych úkonov nemožno zistiť s akou konkrétnou splátkou mám byť v omeškaní, aká časť omeškaného plnenia má predstavovať istinu a ďalšie príslušenstvo. Nie je preto možné žiadne overenie si tvrdení žalobcu. Poukazuje taktiež na nesplnenie povinnosti skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať dohodnutý záväzok, čo môže mať dopad na rozsah dôvodnosti uplatňovaného nároku žalobcu. Okolnosti tohto skúmania je potrebné podrobiť osobitnému súdному prieskumu. Nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praxe a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ). Predmetom úverovania bolo refinancovanie skorších existujúcich úverov, ktoré už v tom čase žalovaní neboli schopní splácať. Pôvodný veriteľ im pod dojemom a tvrdením výhodnosti refinancovania poskytol posudzovaný úver, hoci mal vedomosť o ich reálnej platobnej neschopnosti. Poukazujú na neskúmanie schopnosti splácať úver, čo sa považuje

za hrubé porušenie právnej povinnosti veriteľa, ktorá vznikla v predkontraktačnej fáze. Poukazujú aj na neskúmanie bonity, a preto navrhujú, aby žalobca v prípade pokračovania v konaní preukázal akým spôsobom skúmal bonitu s poukazom na konkrétne parametre zmluvného vzťahu, hoci už v úvode svojho návrhu žalobca tvrdí opak. Zmluva taktiež obsahuje zmluvne podmienky, ktoré svojim obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v neprospech žalovaných, čo by súd mal ex offio zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné. Tieto rozvedú v ďalšom priebehu súdneho konania. Neuznávajú preto peňažný nárok uvedený v platobnom rozkaze v celom rozsahu.

7. Zástupca žalobcu vo vyjadrení k podanému odporu uviedol, že vyjadrenie žalovaných považuje za neodôvodnené a s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave, pričom tvrdenia žalovaných sa javia ako účelové, s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku. Žalovaní vo svojom písomnom podaní neuviedli žiadne právne relevantné skutočnosti a svoje tvrdenia nijako nepreukázali.

8. Zástupca žalobcu v podaní doručenom súdu dňa 07.10.2025 uviedol, že nakoľko predmetom žaloby je zaplatenie bankovej pohľadávky, za účelom preukázania aktívnej legitimácie predkladá súdu aj výzvy právneho predchodcu žalobcu, banky, zo dňa 20.04.2022 a zo dňa 10.06.2022. Predloženými výzvami, doručovanými žalovanému na adresu, ktorú uviedol v zmluve o úvere, preukazuje splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 z. o bankách. Už v žalobe žalobca uviedol, že v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 10.06.2022 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 16.06.2022 (dátum vrátenia zásielky) v súlade s čl. Všeobecných obchodných podmienok s označením „Doručovanie a vyhlásenia klienta“. Pred samotným vyhlásením predčasnej splatnosti bol zároveň žalovaný vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou zo dňa 20.04.2022 označenou ako „Tretia upomienka“. Predmetná výzva bola žalovanému doručovaná dňa 20.04.2022 pod číslom zásielky D. a D., čo preukazuje predloženým podacím hárkom (dátum odoslania je zrejмый z podacieho háрку - na ľavej strane zľadu). K výzve súdu uvádza, že spôsob doručovania a aj tzv. fikcia doručovania je upravená vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s., na poskytovanie spotrebiteľského úveru VÚB PÔŽIČKA fyzickým osobám - občanom. Konkrétne v Čl. VII bod. 1 je uvedené, že „Tieto písomnosti vrátane iných písomností sa (napr. upomienky, odstúpenie) sa považujú za doručené aj vtedy, ak sa zásielka vráti veriteľovi ako nedoručiteľná (adresát neznámy, nezastihnutý, nesprávna adresa, adresát požiadal o doposielanie), a to dňom podania zásielky. Inak sa písomnosť, ktorá bola zasielaná ako doporučená zásielka alebo doporučená zásielka do vlastných rúk považuje za doručenú dlžníkovi dňom, keď ju podľa údajov veriteľa prevzal, alebo ak bola písomnosť uložená na pošte v posledný deň lehoty stanovenej poštovým doručovateľom na jej vyzdvihnutie. V prípade, keď sa písomnosť nezasiela ako doporučená zásielka alebo doporučená zásielka do vlastných rúk považuje sa takáto písomnosť za doručenú desiatym dňom po dni, keď bola písomnosť podľa údajov veriteľa daná na poštovú prepravu...“. V tejto súvislosti poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR na posudzovanie účinkov doručenia poštových zásielok. Pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky. (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 4Obdo 73/2016 uverejnené v časopise zo Súdnej praxe pod č. 45/2018, príp. uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo 129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011.). Napriek uvedenému v prílohe zasiela súdu doklad – výpis z informačného portálu Slovenskej pošty, z ktorého je zrejмый, že predmetná výzva bola žalovanému doručovaná a žalovaný ju prevzal.

9. Súd na prejednanie a rozhodnutie sporu nariadil pojednávanie na deň 13.10.2025, na ktoré riadne a včas predvolal zástupcov sporových strán. Zástupca žalobcu podaním doručeným súdu dňa 07.10.2025 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a zároveň súhlasil s konaním bez jeho účasti. Na pojednávanie sa dostavil zástupca žalovaných v 1. a 2. rade. Pojednávania sa nezúčastnili sporové strany, ktoré nežiadali o odročenie pojednávania. Keďže boli splnené procesné podmienky podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) na prejednanie veci v neprítomnosti sporových strán a zástupcu žalobcu, súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

10. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom žaloby, jej príloh, písomných vyjadrení zástupcov sporových strán ako aj ďalším obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

11. Zástupca žalovaných v 1. a 2. rade na pojednávaní zotrval na doterajšej procesnej obrane žalovaných. Úverový veriteľ nedodrжал postup podľa § 53 ods. 9 OZ, nakoľko v oznámení o okamžitom zosplatnení úveru nie je uvedené, pre ktorú splátku veriteľ úver zosplatnil. Takýto právny úkon je neurčitý a absolútne neplatný, čo judikoval už aj Najvyšší súd SR. Pohľadávka pôvodného veriteľa nebola postúpená platne. Konštatuje absenciu výzvy veriteľa pred postúpením pohľadávky na žalobcu a má za to, že nebol dodržaný postup v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Postúpenie uplatnenej pohľadávky na žalobcu považuje preto za neplatné. Poukazuje tiež na to, že zmluva o úvere bola uzavretá za účelom refinancovania skorších úverov, pričom pokiaľ by tieto skoršie zmluvy neexistovali, nemala by zmluva také parametre aké má. Navrhuje, aby žalobca predložil skoršie zmluvy so žalovanými, ktoré boli predmetom refinancovania. Ďalej poukazuje na to, že banka neskúmala bonitu dlžníkov a vychádzala z príjmu 500 eur u žalovaného v 1. rade a príjmu 200 eur u žalovanej v 2. rade. Banka nevyňala starostlivosť tak ako jej to ukladá zákon. Ďalej poukazuje tiež na to, že splátka úveru je uvedená v štyroch verziách a dlžník nemal vedomosť, ktorú splátku má platiť. Úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom predložená zmluva obsahuje aj neprijateľné zmluvné podmienky – poplatky, ktoré už boli judikované ako neprijateľné. Navrhuje, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovaným náhradu trov konania. Poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 5Cdo/2/2023, 5Cdo/197/2022 a 6Cdo/15/2023. K argumentácii protistrany poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn.: 22CoCsp/28/2024, v ktorom odvolací súd považoval závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/123/2022 za nesprávny právny názor. Navrhol, aby súd žalobu zamietol.

12. Právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155) a žalovaní v 1. a 2. rade dňa 10.03.2020 uzatvorili Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“ č. 235532311100320, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver – VÚB Pôžička na refinancovanie vo výške 18 700 eur, s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 253,97 eur, mesačnou anuitnou splátkou vrátane poistenia vo výške 273,44 eur a s výškou úrokovej sadzby 6,9 % platnej ku dňu schválenia úveru. Úver bol určený na splatenie zostatku úverov vo výške 3 476,65 eur (úver poskytnutý VÚB a.s. č. 287102911181119) a 14 238,62 eur (úver poskytnutý VÚB a.s. č. 249902011180719). Žalovaní sa zaviazali úver splatiť 96 mesačnými splátkami, pri splatnosti prvej splátky úveru dňa 09.04.2020.

13. Zo zoznamu dokladov k VÚB Pôžičke plynie, že k žiadosti o úver bol doložený iba sken dokladu totožnosti žalovaných.

14. Zo žiadosti o VÚB Pôžičku – refinancovanie zo dňa 10.03.2020 plynie, že žalovaný v 1. rade je ženatý, má stredoškolské vzdelanie bez maturity, býva u rodičov, resp. v nehnuteľnosti vo vlastníctve tretej osoby. Jeho rodina má 3 členov, pričom má 1 nezaopatrené dieťa. Je zamestnaný od 01.03.2014. Čistý mesačný príjem uviedol za posledné tri mesiace vo výške 551 eur, 475 eur a 475 eur. Podľa žiadosti o úver je žalovaná v 2. rade vydatá, má základné vzdelanie, býva u rodičov, resp. v nehnuteľnosti vo vlastníctve tretej osoby. Jej rodina má 3 členov, pričom má 1 nezaopatrené dieťa. Je ekonomicky neaktívna. Čistý mesačný príjem uviedla za posledné tri mesiace zhodne vo výške 270 eur mesačne.

15. Z predloženého výpisu SRBI plynie, že žalovaný v 1. rade mal 5 odmietnutých splátkových kontraktov a 2 existujúce úvery: 1/ s výškou mesačných splátok 54 eur a zostatkovou hodnotou 5 071 eur a 2/ s výškou mesačných splátok 196 eur a zostatkovou hodnotou 17 636 eur.

16. V zmysle predloženého potvrdenia ÚPSVaR Bardejov zo dňa 10.03.2020 bola žalovaná v 2. rade poberateľkou rodičovského príspevku v mesiacoch január až marec 2020 vo výške 270 eur mesačne.

17. Predložený dokument označený „OVEROVANIE BONITY KLIENTA“ predstavuje interný dokument pôvodného úverového veriteľa, z ktorého vyplývajú osobné údaje žalovaného v 1. rade, výšku akceptovaného príjmu (770,34 eur), splátku schváleného úveru (254,03 eur), schválenú výšku úveru (18 700 eur) a výšku finančnej rezervy, teda príjem - výdavky (254,03 eur).

18. Z tretej upomienky – pokus o zmier zo dňa 20.04.2022 vyplýva, že ku dňu 20.04.2022 právny predchodca žalobcu evidoval pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 869,51 eur, ktorý žiadal uhradiť s upozornením, že ak nedôjde okamžite k úhrade, veriteľ bude oprávnený úver zosplatniť.

19. Z výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 10.06.2022 plynie, že dlh žalovaných v 1. a 2. rade zo Zmluvy sa stal splatný v celom rozsahu naraz a dlžná suma predstavuje 18 243,57 eur. Zásielku si žalovaní v 1. a 2. rade prevzali dňa 16.06.2022.

20. Súd zamietol návrh žalovaných na vykonanie dokazovania vyžiadanim úverových zmlúv, ktoré boli refinancované zmluvou o spotrebiteľskom úvere, od ktorej žalobca odvádzal svoj uplatnený nárok. Doplnenie dokazovania v tomto rozsahu podľa názoru súdu nedáva odpoveď na relevantné otázky, ktoré bolo potrebné riešiť v tomto konaní, a to dodržanie povinnosti banky skúmať bonitu žalovaných, platnosť okamžitého zosplatnenia spotrebiteľského úveru, platnosť postúpenia uplatnenej pohľadávky a s tým súvisiacu aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Nakoľko takéto dokazovanie súd nepovažoval za potrebné, zamietol tento návrh žalovaných na doplnenie dokazovania.

21. Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

22. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

24. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. Podľa § 525 ods. 2 OZ, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

27. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy 10.03.2020 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

28. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej

činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

29. Podľa § 7 ods. 1, ods. 2 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

30. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky (17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu (1d) tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

31. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

32. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky (17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

33. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: a) čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výška splátky spotrebiteľského úveru a d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

34. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť (17ta) peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni (17ab) a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť (17ta) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom (17td) a na príjem spotrebiteľa.

35. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého

porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

36. Podľa § 17 ods. 2 ZoSÚ práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

37. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre prevod práv banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorá je veriteľom, v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo pre prevod nesplácanej zmluvy o úvere podľa osobitného predpisu,87aba) pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

38. V prejednávanej spore je nepochybné postavenie strán sporu ako dodávateľa (žalobca) a spotrebiteľa (žalovaný). Právny predchodca žalobcu vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný v 1. a 2. rade ako fyzické osoby pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

39. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že žalobca (resp. jeho právny predchodca) v konaní nepreukázal, že postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaných splácať poskytnutý úver. Žalobca síce súdu predložil výpis z registra SRBI a potvrdenie o príjme žalovanej v 2. rade, avšak tieto predložené dôkazy, ktorými žalobca preukazoval postup úverového veriteľa v súlade s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno považovať za postačujúce.

40. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 ZoSÚ je dosiahnuť to, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej

schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

41. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp/1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp/80/2020).

42. Význam skúmania bonity spotrebiteľov je zdôrazňovaný aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, pričom súd musí ex officio preskúmať dodržanie povinnosti veriteľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-679/18, tiež C-449/13, C- 303/20).

43. Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18, EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20). Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru).

44. Vo vzťahu k splneniu si povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa ako najdôležitejšej predzmluvnej povinnosti veriteľa žalobca predložil úverovú zmluvu, žiadosť o poskytnutie úveru, z ktorej sú zrejmé údaje klienta o zamestnaní a finančnej situácii opísané vyššie, zoznam dokladov k VÚB Pôžičke (doklad totožnosti), potvrdenie o príjme žalovanej v 2. rade a výpis z registra SRBI vo vzťahu k žalovanému v 1. rade.

45. Poskytovanie úverov a pôžičiek je vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo sa môže dlžníkovi po uzavretí zmluvy stať. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase uzavretia zmluvy zistiteľný. Aj Súdny dvor uznal ako odrazujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou. Hodnotenie bonity klienta je v podstate skúškou úverovej spôsobilosti dlžníka a na jej zistení si veriteľ musí dať záležať.

46. Žalobca súdu nepredložil žiaden doklad preukazujúci príjem žalovaného v 1. rade. K uvedenému súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp 8/2022 cit.: „Ako bolo vyššie naznačené, porušením povinností uvedených v § 7 ods. 1 ZoSÚ má dôsledky uvedené v § 11 ods. 2 prvá veta ZoSÚ. To znamená, že v každom prípade je subjekt poskytujúci spotrebiteľský úver (v danom prípade právny predchodca žalobcu, t.j. banka) povinný zabezpečiť si doklad o príjme klienta - spotrebiteľa, teda neskoršieho dlžníka, čo žalobca v danom prípade nepreukázal.“

47. Veriteľ si príjem žalovaného v 1. rade uvedený v Žiadosti o VÚB Pôžičku neoveril (§ 7 ods. 20 písm. a), ods. 27 ZoSÚ), čo sa považuje za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ (§ 11 ods. 2 veta posledná ZoSÚ).

48. Povinnosťou právneho predchodcu žalobcu bolo skúmať aj výdavky žalovaných v 1. a 2. rade, čo žalobca rovnako žiadnym spôsobom nepreukázal s výnimkou úverového zaťaženia žalovaného v 1. rade, čo súd nepovažuje za dostatočne, ale iba za formálne zisťovanie výdavkov jedného zo žalovaných spotrebiteľov. V prípade žalovanej v 2. rade dodávateľ rezignoval na svoju povinnosť zisťovať jej výdavky.

49. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti.

50. Vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/2178/2018-77 z 25.07.2018 cit.: „Povinnosť posúdení úveruschopnosti spotrebiteľa chráni nejen spotrebiteľa samého pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti úver splácať, ale zprostredkovaně také spoločnosť ako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úveruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úver snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úveruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácať spotřebitelský úver, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlžníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlžník není evidován v databázích dlžníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlžník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlžníka (srov. E., F. G. B., J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozující, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlžníků, nedostála povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný.“

51. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver a údajmi z príslušných databáz.

52. Podľa názoru súdu všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (§ 11 ods. 2 ZoSÚ). Právny predchodca žalobcu si nezískal, teda následne ani nevyhodnotil a ani neoveril informácie o bonite klienta, z ktorých by bol schopný zistiť objektivny ucelený obraz o finančnej situácii žiadateľov o úver. Nedôsledne zisťoval, a preto ani nezohľadnil príjmy ani výdavky žalovaných v 1. a 2. rade. Aj keď pôvodný úverový veriteľ mal objektivnu možnosť si pred poskytnutím úveru overiť majetkové a sociálne pomery žalovaných, preukázateľne si zistil výhradne výšku príjmu žalovanej v 2. rade a úverové zaťaženie žalovaného v 1. rade. Takéto „preverovanie“ majetkových pomerov žalovaných súd považuje za formálne, nedôsledné, nezodpovedajúce kritériu odbornej starostlivosti, ktorú je dodávateľ povinný vynaložiť pri overovaní úveruschopnosti žiadateľa o úver.

53. Tento záver je podporený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/153/2019: „Je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovanej hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaná výdavky na živobytie a či jej teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.“

54. Rovnako súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/6/2022 cit.: „Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zastáva názor, že príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalovaný skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Vychádzajúc z doterajších výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcu ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch čo v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalovaný si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, keď síce si obstaral údaje o príjme žalobcu a časti výdavkov spočívajúcich v splátkach úverov, lízingov (a pod.), avšak ohľadom iných výdavkov žalobcu (bývanie a pod.), už žalovaný postupoval nedostatočne, keď akceptáciou výdavku 20,- Eur mesačne uvedeného žalobcom, si žalovaný bez náležitého zistenia skutočných výdavkov žalobcu, nemohol vytvoriť dostatočný platobný obraz o platobnej schopnosti žalobcu, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalobcu splácať dlh zo zmluvy.“

55. Žalobca teda predloženými dôkazmi nepreukázal, že by jeho právny predchodca konal s vynaložením odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver a súd dospel k záveru o hrubom porušení povinnosti úverového veriteľa podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. V tomto smere súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednak neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice a jednak neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13).

56. Súd majúci na zreteli vyššie uvedené skutočnosti vychádzal zo záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru a keďže považoval porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu v intenzite hrubého porušenia povinnosti v súvislosti so zisťovaním a preverovaním schopnosti žalovaných splácať úver, úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 ZoSÚ). Zosplatnenie je preto neplatným právnym úkonom.

57. ZoSÚ v ust. § 17 upravuje podmienky postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré v danom prípade neboli splnené. Pred termínom konečnej splatnosti nebolo možné úver zosplatniť v dôsledku záveru o neplatnosti zosplatnenia. Nakoľko sa pohľadávka nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a konečná splatnosť žalovaným poskytnutého úveru tiež

nenastala (prvá splátka 09.04.2020 a dojednanými 96 anuitnými splátkami – a to aj bez zreteľa na žiadosť o odklad splátok z dôvodu pandémie COVID-19 na dobu 6 mesiacov), postúpenie pohľadávky nebolo súladné s ust. § 17 ZoSÚ, teda pohľadávka bola na žalobcu postúpená v rozpore so zákonom.

58. Ďalším dôvodom prečo v prejednávanej spore nemohlo ísť o platné predčasné zosplatnenie úveru je dôvod, na ktorý poukázal opakovane už v minulosti aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 28.06.2018 sp.zn. 6Co/26/2017 kde vo vzťahu k náležitostiam zosplatnenia dlhu uviedol, že „taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premičacia doba podľa § 103 OZ. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky, a preto neplatný pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 OZ)“. Uvedený názor bol potvrdený aj v ďalších rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove (viď napr. rozsudok zo dňa 29.10.2019 sp.zn. 20Co/90/2019, bod 17 jeho odôvodnenia).

59. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 10.06.2022 podľa názoru súdu neobsahovalo jednoznačné, jasné a určité a rovnako nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie jeho urobenia smerom k právnemu postaveniu spotrebiteľa a trvaniu spotrebiteľského záväzku. Vôbec neobsahovalo dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, neobsahovalo ani výšku omeškaných splátok. Zosplatnenie úveru vôbec neobsahuje jednoznačné, jasné a určité a rovnako nezameniteľné skutkové odôvodnenie jeho urobenia, vôbec neuvádza identifikáciu tej nezaplatenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, preto podľa názoru súdu je podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 tohto zákona absolútne neplatné. Akýkoľvek úkon, ktorým je dotknutý spotrebiteľský záväzok a ktorý sa týka práv a povinností spotrebiteľa, musí byť aj náležite odôvodnený. Požiadavka odôvodnenia je daná práve tým, aby sa spotrebiteľ nielen adekvátne oboznámil s dôvodmi konania na strane dodávateľa, ale aby sa mohol vo vzťahu k jednostrannej zmene zmluvných pomerov aj adekvátne brániť. Ak nie je uvedená napr. splátka, pre nezaplatenie ktorej sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, potom spotrebiteľ nevie posúdiť splnenie zákonných podmienok pre predčasné zosplatnenie úveru, nevie sa voči nemu adekvátne brániť, nevie kedy vzhľadom na § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka začne plynúť premičacia doba celého zročného dlhu. Ak by stačilo urobiť vyhlásenie predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru oznámením tejto vety s poukazom na porušenie, ktoré si spotrebiteľ má len sám odvodiť štúdiom ďalších dokumentov bez konkrétneho vymedzenia jeho dôvodu a v prípade omeškania bez konkrétneho uvedenia, ktorá splátka je tou splátkou, s ktorou spotrebiteľ podľa dodávateľa je viac ako 3 mesiace v omeškaní a pre ktorú sa právo zosplatnenia úveru využíva, potom by to bol sám spotrebiteľ a v prípade súdneho sporu až súd, ktorý by mal ex offo vykonať audit stavu skutkového a právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a vyhľadávať dôvod oprávnenosti tohto úkonu, pričom by mohol dôjsť aj k dôvodom, na ktoré dodávateľ pri vykonaní tohto úkonu ani nepomyslel, čo je neprípustné. Súd preto aj z uvedených dôvodov oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti považuje za absolútne neplatný právny úkon.

60. V danom prípade neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatnenie úveru podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ, t.j. že právnym predchodcom žalobcu nedošlo k zosplatneniu úveru zákonným spôsobom aj pre jeho neurčitosť tohto právneho úkonu (§ 37 OZ) z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplatenej splátky, pre ktorú sa právny predchodca žalobcu rozhodol zosplatniť úver.

61. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bol pod číslom R 60/2018 publikovaný judikát so záverom: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“. Vzhľadom na uvedené a tiež z dôvodov, ktoré súd rozvedie ďalej, nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

62. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku, pričom touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2025 sp. zn. 1VCdo/4/2025, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 38/2025)

63. Z vykonaného dokazovania má súd za to, že žalobca s poukazom na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. R 38/2025 nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli § 92 ods. 8 zákona o bankách. Takouto výzvou nemôže byť výzva jeho právneho predchodcu zo dňa 10.06.2022 (výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom), ani „Tretia upomienka“ zo dňa 20.04.2022. Uvedené výzvy obsahom ani účelom nie sú výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ide len o upozornenie žalovaných na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda o úkony vyžadované v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne zosplatiť. Uvedené sledujú účel upozornenia v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenia o predčasnom zosplatení úveru bankou a nemajú náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo je logické, keďže sa týmito úkonmi sledovalo niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť takmer 2 roky po týchto výzvach. Tzv. tretia upomienka zo dňa 20.04.2022 nemôže byť výzvou z zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách už len preto, že žalovaní v nej boli vyzývaní na úhradu dlžnej sumy ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak logicky aj výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách má sa týkať už splatnej pohľadávky. Navyše predložená tretia upomienka ani výzva na predčasné splatenie úveru s príslušenstvom vôbec neobsahujú poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky, výzva na predčasné splatenie úveru ako následok jej nerešpektovania výslovne uvádza len vymáhanie pohľadávky banky využitím všetkých dostupných právnych prostriedkov, v žiadnom prípade preto nemôže ísť o výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žiadnu inú osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku pred postúpenia pohľadávky s dokladom o doručení/doručovaní žalobca súdu nepredložil.

64. Účelom zákona o bankách bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods. 8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia nedávala zmysel. Preto výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť akákoľvek výzva/upomienka uskutočnená kedykoľvek v priebehu trvania úverového vzťahu (tu bola tretia upomienka vyhotovená cca 2 roky pred postúpením pohľadávky), ale musí to byť výzva na úhradu už splatnej pohľadávky, ktorá sa následne má postúpiť. Keďže cieľom zákonodarcu bola ochrana spotrebiteľa a poskytnutie mu poslednej možnosti úhrady dlhu a tak odvrátenie postúpenia pohľadávky mimo bankový dohľad, potom absolútne nemôže obstať výklad, ktorý by za výzvu považoval akúkoľvek upomienku, či výzvu, aj pred niekoľkými rokmi a aj len vo vzťahu k určitej splátke či splátkam. Osobitná, samostatná úprava v § 92 ods. 8 zákona o bankách by inak bola úplne zbytočná, keďže splatnej pohľadávke takmer vždy prechádza nejaká výzva na plnenie/či upozornenie (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

65. Ako súdna prax už opakovanne konštatovala, za písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. O to menej by za takú výzvu bolo možné považovať ešte len upozornenie na možnosť predčasného zosplatenia úveru. V tejto súvislosti súd do pozornosti žalobcu dáva rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/47/2020, kde súd jasne uviedol (viď bod 10. odôvodnenia), že: „Žalobca považoval za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvu dňa 19.01.2016, ktorou právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na predčasné splatenie úveru. Doručenie predmetnej výzvy nebolo sporné. Obsahom spisu síce je oznámenie veriteľa zo dňa 19.01.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 27.01.2016, túto však nemožno považovať za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko táto neobsahuje upozornenie na omeškanie tej ktorej splátky a neobsahuje poučenie o možnosti

postúpenia pohľadávky. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.“

66. Žalobca preto nepreukázal ani splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovaným, preto nemožno mať pohľadávku na žalobcu za postúpenú platne.

67. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.03.2022, v ktorom v bode 27. uviedol cit.: „Z uvedeného je tak zrejmý reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní s o splnením č o len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (č.l. 18 a 19 spisu) síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“

68. Súd má za to, že v prejednávanej spore neboli preukázané zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky a aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému, či čo i len jej časti na žalobcu.

69. Súd má za to, že v konaní bolo preukázané, že k platnému zosplateniu úveru nedošlo nielen pre nedôsledné skúmanie bonity žalovaných, ale aj pre nesúlad postupu právneho predchodcu žalobcu pri zosplatení úveru s ustanovením § 565 a § 53 ods. 3 OZ a § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ak nedošlo k zosplateniu celého úveru, žalobca nemôže žiadať zaplatenie ešte nesplatených splátok. Konečná splatnosť predmetného úveru bola dojednaná na mesiac apríl 2028, a teda úverový vzťah naďalej trvá.

70. Pohľadávka, ktorá je predmetom konania sa z vyššie uvedených dôvodov nestala splatnou, pričom, ako už súd vyššie uviedol, podľa § 17 ods. 1, 2 ZoSÚ jednou z podmienok na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu, teda, že je buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. nastala splatnosť aj poslednej splátky, alebo ide o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom končenej splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. pri ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. Ak by súd vychádzal z toho, že úver nebol platne predčasne zosplatený tak, ako to už uviedol, potom pohľadávka právneho predchodcu žalobcu bola postupovaná v čase, kedy ešte nenastala splatnosť celého zvyšku úveru, keďže posledná splátka úveru bude splatná až v mesiaci apríl 2028. Za tohto stavu by bola pohľadávka právneho predchodcu žalobcu postupovaná v rozpore s týmto zákonným ustanovením. Žalobca tak nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie tejto žaloby, pričom preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok NS SR z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

71. K otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd ďalej dodáva, že zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré museli byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravoval ku dňu, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky (teda ku dňu 07.02.2024) § 92 ods. 8 zákona o bankách.

72. Vzhľadom na konštatovanú absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v prejednávanej veci, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

73. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

74. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

75. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

76. Pokiaľ ide o trovy konania, súd o týchto rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP. Žalovaní v 1. a 2 rade boli v konaní plne procesne úspešní, keďže žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu. Súd tak žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči plne procesne neúspešnému žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.